

Tuiniersforum des jardiniers – 14/07/2022

Manifest van burgergroeperingen

Moratorium op het vernietigen van de Brusselse natuurlijke gebieden om het hoofd te bieden aan de crisissen

1. Het Brussels Gewest vernietigt methodisch de laatste natuurlijke gebieden: de burgers reageren.

Maand van de Natuur, Week van de Boom, Brusselse waterdagen, enz. – het aantal "groene" communicatie-evenementen vermenigvuldigt zich. Concreet verandert het Gewest echter niets aan zijn praktijken op het vlak van ruimtelijke ontwikkeling, waardoor de natuur in Brussel achteruitgaat en zo bijdraagt tot het klimaatprobleem.

Tussen 2003 en 2016 verloor Brussel 14% van zijn groene ruimten en dit destructieve tempo mindert geen vaart: tientallen hectaren natuurlijke, half natuurlijke en andere groene ruimten worden rechtstreeks bedreigd en dus ook de kwetsbare biodiversiteit die er aanwezig is. Veel van deze sites worden verdedigd door burgerverenigingen: Mediapark en het Georubinbos (1030), het Kwartelveld (1170), de Josaphatriche (1030), de Donderberg (1020), het Moeras van Wiels (1190), de Mijlemeers (1070), de Val d'or (1200), de Keyenbempt (1180), La Plaine (1050), Tenreuken (1170), de Renbaan van Bosvoorde (1180), Biestebroek (1070), ... Daarnaast wordt de natuurlijke bodem van Brussel - een niet-hernieuwbare bron die zo geprezen wordt in de Good Soil-strategie - in alle stilte ook vernietigd door een groot aantal bouwprojecten die niet in de media komen.

Hoe zal het Gewest zijn onlangs verhoogde verbintenissen om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen kunnen nakomen, terwijl het zijn koolstofreservoirs, duizenden bomen (Rijksadministratief Centrum, Georubinbos, Donderberg, Papenest, Louis Bertrandlaan, Stalingradlaan, Rigaquare, Tenreuken enz.) en levende bodem blijft vernietigen?

Gezien de urgentie van het probleem is het geen toeval dat juist nu de Europese Commissie een nieuwe verordening heeft voorgesteld over het herstel van de natuur in Europa. Deze verordening heeft onder andere tot doel het verlies van natuurlijke zones in stedelijke gebieden een halt toe te roepen en nadien in een tweede fase deze opnieuw te ontwikkelen (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/HTML/?uri=COM:2022:304:FIN&from=EN>).

Bezorgde en boze burger- en natuurverenigingen reageren en bundelden hun krachten. In nauwelijks 24 maanden tijd hebben de petitie Stop Beton - Josaphatriche, Save Donderberg, Kwartelveld, Let's save Tenreuken en Red de Mijlemeers samen meer dan 40.000 handtekeningen verzameld!

2. Enorme klimaatimpact van de bouw en het ontbreken van een koolstofboekhouding: burgers reageren

Het is bekend dat de bouwsector zeer energie-intensief is, vooral omdat de klimatologische "voetafdruk" van bouwmaterialen (cement, zand, bakstenen, beton, staal, enz.), als gevolg van hun productie-, transport- en verpakingsketens, zeer groot is. Deze kennis wordt niet in overweging

Tuiniersforum des jardiniers – 14/07/2022

genomen bij het beoordelen van de nieuwbouwprojecten en evenmin bij de vele sloop- en renovatiewerkzaamheden in het Gewest (Papenvest, Kruidtuinlaan, Waterloolaan, Lebeaustraet, etc...).

Nieuwbouwconstructies in de laatste natuurlijke gebieden in Brussel zijn het meest problematisch, zowel voor het klimaat als voor de biodiversiteit. Enkel wanneer de berekening van de koolstofvoetafdruk van vastgoedprojecten en van Richtplannen van aanleg (RPA's) een verplichting wordt, kan hun klimatologische en ecologische impact, met inbegrip van de koolstofuitstoot van de vernietigde bodems, beoordeeld worden door de burgers en overlegcommissies.

The Shifters Belgium hebben in die zin een petitie gelanceerd en zullen worden verzocht hierover in de parlementaire commissie te debatteren. De burgers zullen waakzaam zijn met betrekking tot de procedures die na deze commissie al dan niet in het leven worden geroepen en de opvolging nadien.

We hebben alle reden om bezorgd te zijn: we weten dat de limiet van 1,5°C opwarming volgens het Akkoord van Parijs niet zal worden gehaald en dat de gevolgen van de klimaatverandering sneller en heviger zijn dan verwacht, ook "in eigen land". België is niet op de goede weg om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. Bovendien wordt een aanzienlijk deel van onze koolstofuitstoot niet in rekening gebracht omdat deze wordt uitbesteed (invoer van goederen).

Het is absoluut noodzakelijk een halt toe te roepen aan het vernietigen van de levende bodem en het kappen van bomen om tegen 2050 koolstofneutraal te zijn en in een leefbare stad te wonen. De Brusselse ecosysteemdiensten vernietigen die verlichting brengen tegen luchtverontreiniging, hitte-eilanden en nodig zijn voor de geestelijke gezondheid, betekent een onaanvaardbaar aanslag tegen alle burgers.

3. Enorme impact van de bouw op de biodiversiteit en gebrek aan afdoende maatregelen: burgers reageren

De achteruitgang van de Brusselse biodiversiteit is brutaal, vooral voor sommige soorten zoals insecten en vogels. De regering heeft zich ertoe verbonden de biodiversiteit te ondersteunen, maar hoe kan zij dat doen als zij, ondanks de waarschuwingen van natuurbeschermers en ecologen, doorgaat met de vernietiging van de laatste belangrijke ecosystemen?

Er is een absurde tegenstelling tussen de vraag van het Gewest aan de burgers om de resterende biodiversiteit te beschermen, terwijl het tegelijkertijd zelf de sites vernietigt die de basis zijn om de situatie te verbeteren. Dit gebeurt door het afgeven van stedenbouwkundige en milieuvergunningen om te bouwen op grote natuurlijke gebieden waar duizenden soorten leven, waarvan een kwart in de grond zit, het weigeren van een strikte bescherming van deze waardevolle sites, het onderbreken van groene en blauwe netwerken, het administratief kappen van 'hinderlijke' bomen, enz.. Allemaal elementen in een eco-genocidaal beleid.

Handelen tegen het klimaat is niet langer aanvaardbaar, maar zoals het IPCC benadrukt is niets doen evenmin een optie: zolang er geen efficiënt en gedetailleerd klimaatbeleid is vastgelegd is het absoluut noodzakelijk de natuurlijke hulpbronnen die nog kunnen worden gered te beschermen door een moratorium af te kondigen op de vernietiging van de levende bodem.

Tuiniersforum des jardiniers – 14/07/2022

4. Het vooruitzicht van het 'GBP 2024': een moratorium is dringend noodzakelijk

Het samenvallen in 2024-25 van een nieuw Gewestelijk Bestemmingsplan (GBP), het nieuwe Natuurplan en de gemeentelijke en regionale verkiezingen moet de gelegenheid zijn om een nieuw wetgevend kader in voege te stellen voor het behoud van een gezond milieu en een leefbare stad, waarvan het gemeenschappelijke en onvervangbare erfgoed van levende bodems het substraat is.

We kunnen het ons niet langer veroorloven in het Gewest gronden te blijven vernietigen waardoor deze niet-hernieuwbare hulpbron verloren is voor de toekomst. In het kader van een zorgzaam en voorzichtig beleid is het niet mogelijk te wachten op het nieuwe GBP. Hoe langer we wachten, hoe hoger de ecologische, menselijke, sociale en financiële tol zal zijn die we met zijn allen zullen betalen. Een onmiddellijke actie betekent ook de beste bescherming van de meest kwetsbare bevolkingsgroep, die het meest blootgesteld is aan de gevolgen van het uitblijven van klimaatmaatregelen.

In afwachting van het nieuwe GBP is het dringend noodzakelijk de bedreigde ecosystemen te redden en onomkeerbare maatregelen te voorkomen: een moratorium is onontbeerlijk.

De ondertekenaars van dit manifest verzoeken de gewestelijke autoriteiten publiekelijk om:

- 1) onmiddellijk een moratorium af te kondigen op het afleveren van vergunningen die de natuurlijke sites van Brussel beschadigen of vernietigen, om zo de biodiversiteit en de bestaande ecosystemen te beschermen. Dit is een onmisbare voorwaarde voor een rustige en weloverwogen bezinning in aanloop naar een nieuwe regelgeving;**
- 2) van het GBP een instrument te maken van het gewestelijk klimaatbeleid ten dienste van de biodiversiteit;**
- 3) een strikte en definitieve bescherming te bieden aan levende bodems, die niet langer verhard mogen worden;**
- 4) de toegang te beperken tot biodiversiteitshotspots en deze sites een strikte en permanente bescherming garanderen;**
- 5) het "demineraliseren" van dicht bebouwde gebieden, waar de levensomstandigheden voor de inwoners ontoelaatbaar zijn en hen het recht ontzegd wordt op een gezond milieu zoals door artikel 23 van de grondwet wordt gewaarborgd.**

Wij eisen een stad die gemaakt wordt samen met mens en natuur, om in harmonie te leven in een levende stad!

Ondertekenaars (14/07/2022):

Tuiniersforum des jardiniers, Collectief Save Donderberg, Red de Josaphatfriche, Marais Wiels Moeras, Vrienden van Het Kwartelveld, CCN Vogelzang CBN, Let's save Tenreuken ; Comité de quartier Mediapark ; Sauvegardons Neerpède ; Bas les PAD ; Comité Tervueren-Montgomery ; Réseau Transition asbl ; Collectif pour les arbres, la biodiversité et la santé ; (AQABEF) Association des Quartiers d'Auderghem, Boitsfort, Etangs et Forêt ; Association du Quartier Léopold ; Haren Observatory ; Comité du Quartier Meunier asbl ; Le Début des Haricots ; comités du Haut Woluwe ; Wolu-Inter-Quartiers (WIQ) ; Collectif du Carré des Chardons ; Le jardin collectif Tour & Taxis ; le Collectif PADACCORD ; Les Amis de la Forêt de Soignes ; Bruxelles Nature ; l'Association de Comités de Quartier Ucclois (asbl A.C.Q.U.) ; ... (lijst ondertekenaars tot nu toe).